

Kütüphane, Arşiv ve Müze Araştırmaları Dergisi

Library, Archive and Museum Research Journal

e-ISSN: 2718-0832

Cilt/Volume: 6, Sayı/Issue: 2 (2025), 155-161
<https://dx.doi.org/10.59116/lamre.1718714>

Kitap İncelemesi – Book Review

Geliş Tarihi / Received: 20.06.2025 Kabul Tarihi Accepted: 11.08.2025

İSTANBUL MEDENİYET
ÜNİVERSİTESİ

Sağlık Bilimleri Kütüphanesinde Sanal Hizmetler: El Kitabı

Virtual Services in the Health Sciences Library: A Handbook

Aytuğ ÖZTÜRK *

ÖZET

Bu çalışmada, Amanda R. Scull editörlüğünde hazırlanan Sağlık Bilimleri Kütüphanesinde Sanal Hizmetler: El Kitabı adlı eser değerlendirilmiştir. On bölümden oluşan kitap, özellikle COVID-19 pandemisiyle hız kazanan dijital dönüşüm sürecinde sağlık bilimleri kütüphanelerinde sunulan sanal hizmetleri ele almaktadır. Kitap, iki ana kısımdan oluşmaktadır: “Bilgi Hizmetleri, Etkileşim ve Erişim” başlıklı ilk kısım, kütüphanelerin dijital ortamda kullanıcılarla etkileşim kurma biçimlerini; “Araştırma, Eğitim ve Klinik Destek” başlıklı ikinci kısım ise araştırma danışmanlığı, çevrimiçi eğitim, sistematik derleme desteği gibi alanlardaki uygulamaları örnek olaylar üzerinden incelemektedir. Bölümlerde küçük ölçekli ekiplerden büyük akademik kurumlara kadar farklı yapıdaki kütüphanelerin deneyimlerine yer verilmiş; sanal referans hizmetleri, açık erişim politikaları, çevrimiçi danışmanlık ve dijital içerik üretimi gibi konular çok yönlü olarak ele alınmıştır. Kitap, dijitalleşmenin yalnızca teknolojik bir geçiş olmadığını; aynı zamanda kullanıcı merkezli, esnek ve sürdürülebilir hizmet modelleri oluşturma süreci olduğunu vurgulamaktadır. Bu yönüyle eser, sağlık bilimleri kütüphanelerinde dijital hizmet sunumunun gelişimini anlamak isteyen bilgi profesyonelleri ve araştırmacılar için kapsamlı ve güncel bir kaynak niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Bilimleri Kütüphanesi, Dijital Dönüşüm, Sanal Referans Hizmeti, Çevrimiçi Araştırma Danışmanlığı, Kütüphane Hizmet Modelleri

ABSTRACT

This study reviews Virtual Services in the Health Sciences Library, edited by Amanda R. Scull: A Handbook, edited by Amanda R. Scull. The book comprises ten chapters and deals with virtual services offered in health sciences libraries, especially in the digital transformation process accelerated by the COVID-19 pandemic. The book consists of two main sections: The first part, “Information Services, Engagement, and Access,” explores how libraries interact with users in the digital environment; the second part, “Research, Education and Clinical Support,” examines practices in areas such as research consultancy, online training, and systematic review support through case studies. The chapters include the experiences of libraries ranging from small teams to large academic institutions and cover a wide range of topics such as virtual reference services, open-access policies, online consulting, and digital content production. The book emphasizes that digitalization is a technological transition and a process of creating user-centered, flexible, and sustainable service models. As such, it is a comprehensive and up-to-date resource for information professionals and researchers seeking to understand the development of digital service delivery in health sciences libraries.

Keywords: Health Sciences Library, Digital Transformation, Virtual Reference Service, Online Research Consulting, Library Service Models

*Kıdemli Uzman Kütüphaneci, İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, aytugozturkk@gmail.com,
<https://orcid.org/0009-0009-5473-2016>

GİRİŞ

“Sağlık Bilimleri Kütüphanesinde Sanal Hizmetler: El Kitabı”, editörlüğünü Amanda R. Scull’un üstlendiği ve sağlık bilimleri kütüphanelerinde dijital dönüşüm süreçlerine odaklanan güncel ve uygulama temelli bir kaynaktır. On bölümden oluşan kitap, COVID-19 pandemisinin hızlandırdığı sanal hizmet sunumlarına ilişkin örnek uygulamaları, stratejileri ve deneyimleri bir araya getirmektedir. Kitap iki ana kısımdan oluşmaktadır: Birinci kısım olan “Bilgi Hizmetleri, Etkileşim ve Erişim”, kütüphanelerin dijital ortamda kullanıcılarla etkileşimini, bilgiye erişim süreçlerini ve topluluk oluşturma yaklaşımlarını ele alan ilk dört bölümü kapsamaktadır. İkinci kısım ise “Araştırma, Eğitim ve Klinik Destek” başlığı altında, araştırma danışmanlığı, çevrimiçi eğitim tasarımı, sistematik derleme desteği ve klinik bilgi hizmetleri gibi alanlara odaklanan altı bölümü içermektedir.

Birinci bölüm olan "Sanal Kütüphanede Topluluk Etkileşimi" Julie Evener ve Matthew Chase tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, kütüphanelerin geleneksel olarak fiziksel mekânlar açısından taşıdığı önem ve bu mekânların topluluklara sunduğu sosyal ve akademik alanların değeri vurgulanmaktadır. Ancak, fiziksel mekâna erişimin mümkün olmadığı durumlarda, kütüphanelerin kullanıcılarla olan ilişkilerini güçlendirmek amacıyla çeşitli çalışmalar yürütüldüğü ifade edilmektedir. Özellikle sağlık bilimleri kütüphanelerinde fiziksel erişimin kısıtlandığı dönemlerde, sanal ortamlar aracılığıyla toplumsal etkileşim ve katılımın sürdürülebilirliğini sağlama yolları araştırılmıştır. Bu doğrultuda, sanal etkinlikler ve çevrim içi danışma saatleri gibi hizmetlerin geliştirildiği belirtilmiştir. Ayrıca, kütüphanelerin “üçüncü mekân” kavramını benimseyerek, ev ve iş dışındaki sosyal buluşma ve etkileşim alanları olarak hizmet verdikleri, bu yaklaşımın sanal ortamlarda da sürdürülmesinin hedeflendiği ifade edilmiştir. Sanal kütüphane hizmetlerinin, fiziksel mekânların sunduğu sosyal ve akademik olanakları tamamlayan ve genişleten önemli araçlara dönüştüğü vurgulanmaktadır.

İkinci bölüm olan “Countway Kütüphanesi: Stratejik İletişim Yoluyla Bir Marka Oluşturmak ve Topluluk Yaratmak” Meredith Solomon, Yasmina Kamal, Stephanie Worrell Rubens ve Robin Horst tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, Countway Kütüphanesi hakkında genel bilgilere ve kullanıcı odaklı uygulamalara yer verilmiştir. Countway Kütüphanesi’nin, Longwood Tıp Kampüsü’nde yer aldığı ve Harvard Tıp Fakültesi, Harvard Dış Hekimliği Fakültesi ile Harvard T. H. Chan Halk Sağlığı Okulu’na hizmet veren, dünyanın en büyük biyomedikal kütüphanelerinden biri olduğu belirtilmiştir. COVID-19 pandemisiyle kütüphane, geleneksel hizmet anlayışını yeniden gözden geçirerek, yalnızca bilgi ve dijital kaynak sağlayıcısı olmanın ötesine geçmeyi hedeflemiştir. Bu kapsamda, sağlıklı yaşam, eğitim ve topluluk etkinlikleri gibi alanlarda da etkin roller üstlenmiştir. Pandeminin etkisiyle birlikte iletişim stratejilerinde dijital ortamda güçlendirme yoluna gidilmiş; sosyal medya platformları, özellikle Instagram, Twitter ve Facebook üzerinden üç stratejik hedef doğrultusunda kullanıcılarla etkileşim kurulmuştur. Böylece, yüz yüze etkileşimlerin sınırlı olduğu bir dönemde dahi iletişim kalitesi artırılmış ve topluluk duygusunun pekiştirilmesi sağlanmıştır. Bölümde ayrıca, uygulamaya konulan stratejiler ile sosyal medya içeriklerine dair görsel örneklere de yer verilmiştir. Genel itibariyle Countway

Kütüphanesi'nin yalnızca bilgiye erişim sağlayan bir kurum olmanın ötesine geçerek, toplumsal bağları güçlendirme ve sağlık bilincini artırma yönünde kapsamlı ve stratejik bir iletişim yaklaşımı benimsediği; bu doğrultuda marka ve iletişim çalışmalarını şekillendirdiği gözlemlenmektedir.

Üçüncü bölüm olan “Araştırma ve Bilgi Hizmetleri: Sanal ve Hibrit Ortamlarda Personelin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi”, Amanda Scull tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, özellikle COVID-19 pandemisi sürecinde yaşanan gelişmelere odaklanılmış ve kütüphanelerin dijital ortamda sundukları hizmetlerin yanı sıra ortaya çıkan yeni uygulamaların nasıl geliştirildiği ele alınmıştır. Pandemi döneminde, kütüphanelerin sorumluluk alanlarını sanal ortama taşıyarak kullanıcılarla olan etkileşimlerini dijital platformlar aracılığıyla sürdürdükleri belirtilmiştir. Bu bağlamda, yeni hizmet modellerinin geliştirilmesi ve teknolojilerin hizmet süreçlerine entegrasyonu öncelik kazanmıştır. Bölümde, kütüphane personelinin sanal ortamlarda mesleki gelişimini desteklemek amacıyla çeşitli eğitim programlarının uygulandığına değinilmiştir. Bu kapsamda, çevrim içi eğitimler, webinarlar ve iç iletişim araçları aracılığıyla personelin bilgi ve becerilerinin artırılması hedeflenmiştir. Ancak Haley (2008)'in de belirttiği üzere, birçok kütüphane personelinin çevrim içi eğitim yerine yüz yüze eğitimleri tercih ettiği gözlemlenmiştir. Buna rağmen, pandemi koşulları doğrultusunda hizmet anlayışında esneklik ve kullanıcı odaklılık temel ilkeler olarak benimsenmiş; bu yaklaşımın pandemi sonrası dönemde de sürdürüleceği ifade edilmiştir.

Dördüncü bölüm olan “Eğitim Materyallerine Dijital Erişim: Tıp ve Meslek Öğrencileri İçin Yayın Modelleri ve Açık Eğitim Kaynakları”, Katie Harding ve Amanda Scull tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, kütüphanelerin sağlık alanında dijital eğitim materyallerine erişim sağlama konusundaki rolleri ele alınmaktadır. Kütüphanelerin yalnızca basılı koleksiyonlarla sınırlı kalmayıp, dijital ortamda yüksek kaliteli içerikler sunarak eğitime katkı sağladığı vurgulanmaktadır. Ancak yüksek maliyetlerin, lisans sınırlamalarının ve erişim kısıtlamalarının, özellikle öğrenciler için önemli sorunlar yarattığı ve tıp elektronik kitaplarının basılı eşdeğerlerinden ortalama 2,2 kat daha pahalı olduğunu, bazı durumlarda bu farkın 3 ila 4 katına kadar çıktığını tespit ettiği belirtilmiştir (Watson, 2021). Bu bağlamda, açık erişim (open access) ve açık eğitim kaynakları (open educational resources) gibi alternatif yayın modelleri, maliyetleri azaltma ve erişimi genişletme yönünde önemli bir çözüm yolu olarak sunulduğu vurgulanmaktadır. Kütüphanelerin bu sürece, açık erişim politikalarını destekleyerek, finansal katkılar sunarak ve konsorsiyumlar aracılığıyla kolektif hareket ederek katkıda bulunduğu belirtilmiştir. COVID-19 pandemisiyle beraber dijital kaynaklara duyulan ihtiyacın arttığına dikkat çekilmekte ve eşit erişimi sağlamak için açık erişim politikalarının, teknolojik altyapıların ve iş birliklerinin güçlendirilmesi gerektiği önerilmektedir.

Beşinci bölüm olan “Küçük Bir Kütüphane Ekibiyle Sanal Referans Hizmeti Geliştirme ve Sürdürme”, Charlotte Beyer, KatieRose McEneely, Claressa Slaughter ve Chelsea Eidbo tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, küçük ölçekli kütüphane ekipleri tarafından geliştirilen sanal referans hizmetlerinin, kullanıcıların coğrafi

konumdan bağımsız olarak bilgiye erişimini desteklediği vurgulanmaktadır. Özellikle sınırlı kaynaklara sahip kurumlarda bu hizmetlerin sürdürülebilirliğinin daha fazla çaba gerektirdiği belirtilmiştir. Sistemlerin başarılı olabilmesi için stratejik bir vizyonun oluşturulması, teknolojik altyapının hazırlanması ve personel eğitiminin sağlanması gerektiği ifade edilmiştir. İş yükünü azaltmak ve tutarlılığı artırmak amacıyla hazır yanıtların kullanılması, bilgi akışını standartlaştırarak yeni personelin sürece uyumunu kolaylaştırmaktadır. Ayrıca düzenli ekip toplantılarının mesleki gelişime katkı sunduğu belirtilmiştir. Kullanıcı geri bildirimlerinin, kullanım verilerinin ve sık sorulan soruların analizinin hizmetin geliştirilmesine yönelik stratejik kararlar açısından yol gösterici olduğu vurgulanmıştır. Küçük ekiplerle yürütülen sanal referans hizmetlerinin planlama, iletişim ve değerlendirme süreçleriyle sürdürülebilir hâle getirilebildiği ifade edilmiştir.

Altıncı bölüm olan “Büyük Bir Akademik Sağlık Bilimleri Kütüphanesi ve Arşivinde Eğitim ve Sosyal Yardım Faaliyetlerinin Uyarlanması”, Andy Hickner, Nicole Milano, Vanessa Puig, Judy Stribling ve Drew Wright tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, COVID-19 pandemisiyle büyük bir sağlık bilimleri kütüphanesinin yüz yüze sunduğu danışmanlık, eğitim ve etkinlik hizmetlerini hızla çevrimiçi ortama taşıdığı süreçten bahsedilmiştir. Mart 2020’de fiziksel olarak kapatılan kütüphane, hizmetlerini sanal olarak sunmaya başlamış; özellikle COVID-19’a yönelik klinik sorular, araştırmalar ve sistematik derleme projelerine olan talebin arttığı vurgulanmıştır. Bu dönüşüm sürecinde, Bilgi Teknolojileri Departmanı bünyesindeki eğitim teknolojileri ekiplerinin teknik desteğiyle dijital içerik üretiminin ve çevrimiçi eğitim faaliyetlerinin hız kazandığı ifade edilmiştir. Özellikle “Tech Tuesdays” adlı eğitim serisinin çevrimiçi ortamda sürdürülmesi ve dijital modüller ile video içeriklerin erişime sunulması, kullanıcıların mekândan bağımsız bilgiye ulaşmasını mümkün kılmıştır. Ayrıca, arşiv hizmetlerinin de dijital ortama taşınarak, fiziksel erişimin sınırlı olduğu dönemlerde tarihî ve kurumsal materyallere erişimin sürdürüldüğü belirtilmiştir. Sanal turlar ve çevrimiçi içeriklerle yalnızca kampüs içi değil, farklı coğrafi bölgelerdeki kullanıcılarla da etkileşim sağlandığı ifade edilmiştir. Dijital projelerin yaygınlaştırılmasının, kurumun tarihini daha geniş kitlelere ulaştırarak arşivlerin toplumla ve akademik çevrelerle ilişkisini güçlendirdiği vurgulanmıştır.

Yedinci bölüm olan “Hastane Kütüphanesinin Otomasyonu: Kırsal Bir Yolculuk”, Virginia Trow tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, Kuzey New York’taki kırsal hastane kütüphanelerinin dijitalleşme süreci ele alınmıştır. Finansal sıkıntılar ve kamu ödemelerine bağımlılık gibi nedenlerle geleneksel hizmet modellerinin sürdürülemez hâle geldiği; bu nedenle dijital ve otomasyon temelli sistemlerin benimsendiği belirtilmiştir. Dönüşümle birlikte, nitelikli personel sayısı azaltılarak dijital platformlar üzerinden sürdürülebilir hizmet modelleri oluşturulmuş; bu da hem maliyetlerin düşmesini hem de bilgiye erişimin hızlanmasını sağlamıştır. Dijitalleştirilen hizmetlerin hasta bakımını desteklediği, klinik karar süreçlerine katkı sunduğu ve kullanıcı memnuniyetini artırdığı vurgulanmıştır. Ancak, çalışanların yeni sistemlere uyum sağlamak zorlandığı ve değişime direnç gösterdiği ifade edilmiş; bu nedenle eğitim ve farkındalık çalışmalarının sürecin başarısı için

kritik olduğu belirtilmiştir. Dijitalleşme sürecinin kırsal hastane kütüphanelerinde hem mali sürdürülebilirliği artırdığı hem de bilgi hizmetlerini güçlendirdiği vurgulanmıştır. Sekizinci bölüm olan “Bağlan, Yönlendir, Motive Et: Çevrimiçi Araştırma Danışmanlığı Yürütmek İçin Bir Model”, Rosie Hanneke tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, COVID-19 pandemisiyle araştırma danışmanlıklarının çevrimiçi ortama taşınmasının getirdiği fırsatlar ve zorluklar ele alınmıştır. Yavaş internet bağlantıları, göz teması eksikliği ve “Zoom yorgunluğu” gibi unsurların iletişimde kopukluklara neden olabildiği belirtilmiştir. Ancak, çevrimiçi danışmanlıkların, özellikle yüksek kütüphane kaygısı yaşayan öğrenciler için erişimi kolaylaştırdığı ve etkileşimi artırdığı vurgulanmıştır. Model üç temel ilkeye dayanmaktadır: bağlantı kurmak, rehberlik etmek ve motivasyon sağlamak. Öğrencilerle güven ilişkisi kurmanın, öğrenme sürecini bireyselleştirmenin ve olumlu geri bildirimlerle öğrenci motivasyonunu artırmanın danışmanlık etkinliğini güçlendirdiği ifade edilmiştir. Ayrıca, yapılan bir araştırmada, bireysel araştırma danışmanlıklarıyla ilgili yayımların büyük çoğunluğunun olumlu sonuçlar bildirdiği, bunun da öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirdiği ve akademik özgüvenlerini artırdığı belirtilmiştir (Stapleton ve diğerleri, 2020). Çevrimiçi danışmanlıkların pandemiyle yaygınlaştığı ve öğrenci merkezli yaklaşımlar sayesinde kalıcı ve etkili bir hizmet biçimi olarak önemini koruyacağı vurgulanmıştır.

Dokuzuncu bölüm olan “Yaratıcı Yeniden Tasarlama ve Öğitmenlerle İş birliği Yoluyla Çevrim içi Öğrencilerin İhtiyaçlarının Karşılanması”, Jennifer Monnin ve Beth Nardella tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, çevrimiçi öğrenen öğrencilerin, yüz yüze eğitim alanlara kıyasla farklı ve özelleştirilmiş ihtiyaçlara sahip olduğu vurgulanmıştır. Yalnızca ders kayıtlarının yüklenmesi gibi basit çözümlerin, bu öğrenci grubunun gereksinimlerini tam anlamıyla karşılamadığı belirtilmiştir. Bu kapsamda, kütüphane eğitimlerinin öğretim üyeleriyle iş birliği içinde yeniden tasarlanarak, kredili görevler ve destekleyici materyallerle zenginleştirilmesinin öğrenme sürecine olumlu katkı sunduğu ifade edilmiştir. Bu yaklaşımın, çevrimiçi öğrencilerin derse ilgisini artırdığı ve öğrenmeyi daha etkin hale getirdiği belirtilmiştir. Ayrıca, COVID-19 pandemisinde uygulanan “acil uzaktan öğretim” ile planlı çevrimiçi eğitimin birbirinden farklı yapılar olduğu vurgulanmıştır. Gerçek anlamda çevrimiçi eğitimin, pedagojik planlama, sürdürülebilirlik ve dikkatle tasarlanmış içerikler gerektirdiği ifade edilmiştir. Öğitmenin bu süreçte yalnızca bilgi aktarıcısı değil, aynı zamanda bir rehber, mentor ve topluluk duygusunu inşa eden bir figür olması gerektiği belirtilmiştir. Başarılı bir çevrimiçi eğitimin yalnızca içerik paylaşımından ibaret olmadığı; öğretim tasarımı, öğrenci etkileşimi ve uzun vadeli sürdürülebilirlik ilkeleriyle desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Onuncu ve son bölüm olan “İskeleli, Sanal Sistemik İnceleme Atölye Serisi: Kanıt Sentezini Bir Sonraki Seviyeye Taşımak”, Alix Hayden ve Zahra Premji tarafından kaleme alınmıştır. Bu bölümde, sistematik incelemelere yönelik yapılandırılmış ve çevrimiçi ortamda sunulan bir eğitim serisinin geliştirilmesi süreci ele alınmıştır. Sistematik incelemelerin sayısında 2000 yılından itibaren on kat artış yaşandığı ve 2020 yılı itibarıyla yıllık yaklaşık 30.000 yayına ulaşıldığı belirtilmiştir. Bu artışın, sağlık bilimleri alanında çalışan kütüphaneciler üzerindeki iş yükünü önemli ölçüde artırdığı vurgulanmıştır. Kütüphanecilerin sistematik incelemelere genellikle

literatür taraması ile sınırlı bir rol üstlendiği, ancak araştırmacıların araştırma sorusunun netleştirilmesi, protokol hazırlanması ve metodolojik destek gibi daha kapsamlı katkılar beklediği ifade edilmiştir. Bu bağlamda geliştirilen eğitim serisinin, katılımcıların sistematik inceleme sürecinin tüm aşamalarını kavramsal ve uygulamalı biçimde öğrenmesini hedeflediği belirtilmiştir. Eğitim içeriğinin, aktif öğrenme temelli olarak yapılandırıldığı ve gerçek araştırma süreçlerini simüle ederek katılımcıların sürece doğrudan dâhil olmalarının sağlandığı vurgulanmıştır. Bu yaklaşımın, katılımcıların araştırma sırasında karşılaşılabilecekleri metodolojik zorlukları aşmalarına yardımcı olduğu ifade edilmiştir. Pandemi koşullarında çevrimiçi formata taşınan bu atölye serisinin, sağlık bilimleri alanında çalışan araştırmacı ve kütüphanecilerin ihtiyaçlarına uyarlanarak sürdürülebilir bir eğitim modeli sunduğu belirtilmiştir. Ayrıca, kütüphanecilerin yalnızca literatür tarama değil, aynı zamanda proje yönetimi ve metodolojik rehberlik gibi alanlarda da yetkinliklerini artırmalarının amaçlandığı vurgulanmıştır. Bölüm sonunda, eğitim sürecinde kullanılan formlar ve tablolar gibi uygulama örneklerine de yer verilmiştir.

Sonuç olarak, COVID-19 pandemisiyle sağlık bilimleri kütüphaneleri, hizmetlerini hızla dijital ortama taşıyarak hem kullanıcı ihtiyaçlarına yanıt vermiş hem de mesleki rollerini yeniden tanımlamıştır. Bu dönüşüm sürecinde, sanal referans hizmetlerinden çevrimiçi danışmanlıklara, açık erişim politikalarından dijital eğitim materyallerine kadar çok çeşitli uygulamalar geliştirilmiştir. Kütüphanelerin yalnızca bilgi sağlayıcı kurumlar olmanın ötesine geçerek topluluk inşası, pedagojik destek ve metodolojik rehberlik gibi alanlarda da etkin birer paydaş haline geldikleri vurgulanmaktadır. Farklı ölçeklerdeki kütüphanelerin deneyimlerine yer verilen bölümlerde, küçük ekiplerin stratejik planlama ve iş birliği ile etkili hizmetler sunabildiği; büyük kurumlarda ise dijital içerik üretimi ve kullanıcı etkileşiminin geniş kapsamlı bir yapıya dönüştüğü görülmektedir. Ayrıca, çevrimiçi eğitimin niteliğinin artırılması, öğrenci merkezli danışmanlık modellerinin geliştirilmesi ve kütüphanecilerin sistematik inceleme süreçlerine daha aktif katılımı, mesleki dönüşümün önemli göstergeleri arasında yer almaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde, sağlık bilimleri kütüphanelerinin pandemi sürecinde kazandığı dijital yetkinliklerin yalnızca geçici bir çözüm değil, sürdürülebilir ve kullanıcı odaklı hizmet anlayışının temel bir bileşeni haline geldiği sonucuna varılmaktadır.

KAYNAKÇA

- Haley, C. K. (2008). Online workplace training in libraries. *Information Technology and Libraries*, 27(1), 33–40. <https://doi.org/10.6017/ital.v27i1.3261>
- Scull, A. R. (Ed.). (2022). *Virtual services in the health sciences library: a handbook*. Rowman & Littlefield Publishers.
- Stapleton, J., Carter, C., & Bredahl, L. (2020). Research consultations in the academic library: A scoping review on current themes in instruction, assessment and technology. *The Journal of Academic Librarianship*, 46(4), 102156. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.acalib.2020.102156>
- Watson, E. M. (2021). A comparative study of medical ebook and print book prices. *Health Information & Libraries Journal*, 38(1), 39–48. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/hir.12310>